

BORMSHERDENKINGEN, jaarlijkse herdenking georganiseerd naar aanleiding van de executie van **August Borms** op 12 april 1946.

Een eerste clandestiene herdenking vond plaats in 1947 en was georganiseerd door "Zwarte Leeuw". Sinds 1950 vindt ze elk jaar rond 12 april plaats in Merksem waar Borms begraven ligt. Initiatiefnemers waren aanvankelijk **Cyriel Rousseu** en **Rik Baekelmans**. Later werd de organisatie van de herdenking overgenomen door het **Bormsherdengkingskomitee**, vanaf 1976 het **Borms Documentatie- en Actiecentrum**.

Tot en met de jaren 1970 konden de herdenkingen op een gemiddelde opkomst van duizend tot tweeduizend deelnemers rekenen, waaronder vertegenwoordigers van het **Taal Aktiekomitee**, **Were Di**, de **Vlaamse Militanten Orde** en steeds ook enkele **Volksunie**-mandatarissen. Vanaf 1977 werden de vieringen soberder en zakte het aantal deelnemers naar enkele honderden. De herdenkingen hadden een vast stramien: eucharistieviering, liederen en toespraken in het gemeentepark van Merksem – "het bloed van Borms eist amnestie" – en ten slotte een bloemenhulde aan het grafmonument van Borms.

Geregeld dreigden linkse studentenverenigingen en verzetsorganisaties met tegenmanifestaties, maar het kwam nooit tot echte confrontaties. Enkel in 1966, bij de twintigste verjaardag van Borms' executie, werd de toelating geweigerd, uit vrees voor tegenbetogingen die de openbare orde zouden verstoren. Die weigering kwam pas op 5 april 1966 en werd door de organisatoren gezien als een typische houding van het Belgisch establishment.

HENDRIK DEFOORT